gemeente
Haarlemmermeer

nota van B&W

Onderwerp	Aanwijzing graf Metje van Dijk-Bogaard als historisch graf op de begraafplaats Lindenhof in Nieuw-Vennep
Portefeuillehouders	drs. Marja Ruigrok, Fouad Sidali
Collegevergadering	20 oktober 2026
Inlichtingen	Asja Boon, Roelien Kruithof-Kamphuis
Registratienummer	13901944

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college heeft besloten om:

1. op grond van artikel 27 van de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer 2011 het graf van Metje van Dijk-Bogaard E/066 op begraafplaats Lindenhof in Nieuw-Vennep aan te wijzen als historisch graf en bij te schrijven op de lijst van graven die van historische betekenis zijn.

2. Samenvatting

Wij wijzen het graf van Metje van Dijk-Bogaard op begraafplaats Lindenhof in Nieuw-Vennep aan als historisch graf vanwege de belangrijke rol die mevrouw Van Dijk-Bogaard heeft gespeeld in de Tweede Wereldoorlog.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Mevrouw Van Dijk-Bogaard (1919-2015) was tijdens de Tweede Wereldoorlog actief in het verzet in Nieuw-Vennep. Zij hoorde bij de familie Boogaard, die op hun boerderij aan honderden onderduikers onderdak heeft verschaft. In 1985 ontving zij het Verzetsherdenkingskruis en in 2026 is zij door Yad Vashem, het Israëlische nationale instituut voor de herinnering aan de Holocaust, erkend als Rechtvaardige onder de Volkeren. Het grafrecht is op 18 september 2026 verlopen en is door de nabestaanden niet verlengd. We willen het graf van Metje van Dijk-Bogaard aanwijzen als historisch graf, waardoor het niet geruimd zal worden en bewaard zal blijven voor de toekomst.

Wat is de aanleiding, context?

Begin 2026 zijn wij door de familie benaderd omtrent het graf van Metje van Dijk-Bogaard op begraafplaats Lindenhof in Nieuw-Vennep. Het betreft graf E/066, waarin ook haar echtgenoot Evert van Dijk (1914-1997) begraven ligt. Het grafrecht op dit graf is op 18 september 2026 verlopen en door de rechthebbende niet verlengd. Als de rechthebbende een grafrecht niet verlengt of geen nieuwe rechthebbende wordt aangewezen, vervalt het grafrecht aan de gemeente, waardoor de gemeente het graf kan beheren of - na ruiming - uitgeven aan een ander. De familie vraagt ons om het graf aan te merken als historisch graf vanwege de belangrijke rol die mevrouw Van Dijk-Bogaard heeft gespeeld in de Tweede Wereldoorlog.

In onze gemeente zijn tijdens de oorlog circa 3.500 mensen ondergedoken geweest, een enorm aantal gezien de toenmalige geringe bevolkingsdichtheid. De boerderij van de familie Boogaard geldt als het belangrijkste onderduikadres in Haarlemmermeer. In samenwerking met het plaatselijk verzet heeft de familie Boogaard aan honderden mensen onderdak en bescherming geboden. Veel van de familieleden zijn als gevolg van deze verzetsdaden door de Duitsers omgebracht. De boerderij, aan de Rijnlanderweg 1253 in Nieuw-Vennep, is om deze reden aangewezen als gemeentelijk monument, en in 1981 ontvingen de broers Antheunius en Willem de erkenning van Yad Vashem als Rechtvaardige onder de Volkeren.

Mevrouw Van Dijk-Bogaard maakte deel uit van deze familie. Zij vervulde een actieve rol in de verzorging en bescherming van de onderduikers en heeft tijdens razzia's kinderen in veiligheid gebracht. Haar vader Hannis was een broer van Antheunius en Willem Boogaard; hij werd bij zijn huwelijk ingeschreven als Bogaard (met één o), en zo ging ook zij door het leven.

Haar eigen aandeel in het verzet is meermaals erkend. Op 23 oktober 1985 ontving zij het Verzetsherdenkingskruis. Overlevenden die door haar en haar familie zijn geholpen, lieten in Israël bomen op haar naam planten. Op 11 februari 2026 is zij door Yad Vashem erkend als Rechtvaardige onder de Volkeren; die onderscheiding is op 3 september 2026 postuum aan de familie uitgereikt, namens de Ambassade van Israël. Haar Verzetsherdenkingskruis is geschonken aan het CRASH Luchtoorlog- en Verzetsmuseum en daar sinds september 2026 te zien. In PARK21 wordt daarnaast een pad naar haar vernoemd.

Met deze erkenningen is ook mevrouw Van Dijk-Bogaard te kenmerken als een ware verzetsheld. In de geschiedenis van Haarlemmermeer vormt dit verhaal een belangrijk hoofdstuk. De fysieke en zichtbare elementen uit dit verhaal, de boerderij en de graven, functioneren als essentiële en waardevolle herinneringen aan deze historie, ook wel lieux de mémoire. Op begraafplaats Taxushof staan al drie graven van de familie op de lijst van graven die van historische betekenis zijn: dat van T. Boogaard-Van Dijk, dat van Pieter Boogaard en dat van de gebroeders Antheunius en Willem Boogaard (7450765), die ons college in 2022 heeft aangewezen. Het graf van mevrouw Van Dijk-Bogaard ligt op begraafplaats Lindenhof.

Welk doel wordt nagestreefd?
Een aanwijzing als historisch graf beschermt het graf in de eerste plaats tegen ruiming, waardoor het als fysieke herinnering aan het verleden zal blijven bestaan. Daarnaast is de aanwijzing van dit graf een eerbetoon aan mevrouw Van Dijk-Bogaard en haar rol in de geschiedenis van onze gemeente.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?
Wat zijn de argumenten?
In de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer (2011) is een artikel opgenomen betreffende 'graven die van historische betekenis zijn' (artikel 27). Hierin is bepaald dat voordat tot ruiming over wordt gegaan, wij onderzoeken of er sprake is van een graf dat in aanmerking komt om bijgeschreven te worden op een lijst van graven die van historische betekenis zijn. Daarvan is in dit geval sprake. Staat een graf eenmaal op de lijst, dan beslist de gemeenteraad over ruiming van het graf en verwijdering van de grafbedekking.

De lijst van graven die van historische betekenis zijn, is in 2012 vastgesteld (2012.0030743). Daarbij zijn zes criteria gehanteerd: ouderdom en technische staat van de grafbedekking, materiaalgebruik, vormgeving, bijzondere symboliek, bijzondere teksten en belangrijke

personen. Het graf van mevrouw Van Dijk-Bogaard komt in aanmerking op grond van het laatste criterium.

In september 2026 is de Commissie Omgevingskwaliteit om een advies gevraagd omtrent het beschermen van dit graf. Zij adviseert ons college akkoord te gaan met de aanwijzing als historisch graf, op grond van het criterium 'belangrijke personen'. Stichting Haarlemmermeermuseum De Cruquius is tevens positief over bescherming. Het museum heeft de door de familie aangeleverde stukken geverifieerd.

3.3 Wat mag het kosten?

De kosten voor de uitvoering van deze nota worden geraamd op € 346 per jaar. Als een graf wordt aangemerkt als historisch graf, dan kan het niet meer opnieuw worden uitgegeven. De gederfde grafrechten bedragen € 346 per jaar. Dit betreft het grafrecht (huur grafplek) en het jaarlijks onderhoudsrecht. Eventuele herstelkosten van de grafbedekking moeten ook vanuit in de programmabegroting beschikbare middelen worden gedekt.

De gederfde inkomsten en de eventuele kosten van herstel van de grafbedekking worden gedekt uit het in de programmabegroting beschikbare budget van beleidsdoel A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte van het programma Kwaliteit fysieke leefomgeving, taakveld 7.5.

Wat zijn de financiële risico's?

Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van deze nota.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Het college houdt de lijst bij van graven die van historische betekenis zijn. Binnen het college is de portefeuillehouder Erfgoed het eerste aanspreekpunt voor erfgoed zoals deze graven.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?

Wij willen bij dit graf een bordje met een QR-code plaatsen, net als bij het graf van de gebroeders Boogaard op Taxushof. Samen met het museum willen wij het verhaal van Metje van Dijk-Bogaard toevoegen aan de verhalenpagina over het verzet, zodat beide plekken aan elkaar worden verbonden.

3.6 Wanneer en hoe zal het college over de voortgang worden geïnformeerd?

Met deze aanwijzing is het proces afgerond.

3.7 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de MRA en er zijn met betrekking tot dit onderwerp geen regionale afspraken gemaakt.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,	de burgemeester,
Hermineke van Bockxmeer	Marianne Schuurmans-Wijdeven